

HELSINKI-SEURA ry. – HELSINGFORS-SAMFUNDET rf. TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2019

Vuosi 2019 oli Helsinki-Seuran 86. toimintavuosi. Vuonna 1934 perustetun Seuran tavoitteena on levittää tietämystä Helsingistä ja vaalia Helsingin kaupunkikulttuuria. Seuran kiinnostuksen kohteina ovat kaupungin menneisyys sekä nykypäivän ja tulevaisuuden kehittämiskysymykset. Seura tarkastelee Helsinkiä kulttuurisena kokonaisuutena korostamalla Helsingin erityisasemaa maan pääkaupunkina. Seura haluaa herättää keskustelua niin kaupunkisuunnittelusta kuin kaupunkikulttuurista. Keinoina ovat osallistuminen julkiseen keskusteluun ja yhteydenotot päätöksentekijöihin. Päämääräänsä Seura toteuttaa erilaisilla julkaisuilla sekä järjestämällä luento- ja muita maksuttomia yleisötilaisuuksia Helsingin historiasta ja kaupungin kehittymisen ajankohtaisista kysymyksistä. Lisäksi jäsenille järjestetään säännöllisesti tutustumiskäyntejä ja vierailuja, jotka ovat pääsääntöisesti maksuttomia. Seuran luentosarjat ovat yleisötapahtumia, joihin kaikilla on vapaa pääsy.

Seura on jatkanut yhteydenpitoa tukholmalaisen sisarjärjestönsä Samfundet S:t Erikin kanssa, jonka yhteisöjäsen Helsinki-Seura on.

JÄSENET

Seurassa oli kertomusvuoden päättyessä 515 jäsentä (vuoden alussa 509 jäsentä), joista 14 on vakinaista jäsentä ja viisi kunniajäsentä. Nuorisojärjestönä Seuraan kuului Eteläsuomalainen Osakunta.

Jäsenmaksun suuruus oli 20 euroa vuosijäseniltä, 200 euroa yhteisöjäseniltä ja 20 euroa nuorisojärjestöiltä sekä 340 euroa vakinaisilta jäseniltä kertaluontoisesti. Seuran kotisivulla on ollut jäseneksiliittymislomake.

JÄSENTOIMINTA

Toimintavuoden 2019 aikana Seura järjesti useita jäsentapahtumia: 85-vuotisvastaanoton, jäsenvierailuja kahdeksaan kohteeseen, kesäretken, vuosikokouksen ja joululounaan. Vierailut olivat jäsenille maksuttomia. Kesäretki oli maksullinen (12 euroa/osallistuja) tilausbussikuljetuksen vuoksi. Syksyllä pidettiin yhteistyössä Kansallisarkiston kanssa kuuden luennon luentosarja, joka oli kaikille avoin, maksuton tapahtuma.

Suomen- ja ruotsinkielinen jäsenkirje lähetettiin seitsemän kertaa. Sähköpostiosoitteen ilmoittaneille jäsenkirje lähetettiin sähköpostitse. Heille lähetettiin vuoden aikana myös jäsentiedotteita sähköpostissa. Facebook-sivulla julkaistiin tiedotteita muiden järjestämästä ohjelmasta, joka tuki aihepiiriltään Seuran toiminta-ajatusta. Toimintavuoden aikana siirryttiin käytäntöön, että jäsenet ilmoittautuvat tapahtumiin kotisivuilla olevalla lomakkeella.

Vierailut, tutustumiskäynnit ja muut tilaisuudet

Die Loreley -ooppera 13.1.2019

Sunnuntaina 13.1.2019 Aleksanterin teatterissa oli helsinkiläisen Fredrik Paciuksen *Die Loreley* -oopperan esitys, jossa Seuran jäseniä oli paikalla noin 60. Ooppera esitettiin ensimmäisen kerran 132 vuoteen.

Maria 01 -vierailu 25.2.2019

Startup-yritysten Maria 01 -keskittymän vierailulla oli mukana noin 45 jäsentä. Saimme kuulla sairaala-alueen historiasta, käytöstä ja tulevaisuuden suunnitelmista sekä tutustuimme tilojen nykyiseen käyttöön.

Kahvila Ekbergin leivosilta 4.3.2019

Kahvila Ekbergin leivosillassa 4.3.2019 johtaja Maj-Len Ekbergin esittely kahvilan historiaa ja toimintaa, ja nautimme kahvilan leivoksia. Osallistujia oli noin 40.

Tullihallituksen entisen talon -vierailu 18.3.2019

Tullihallituksen entisen talon, ”Erottajan palatsin” vierailulla 18.3.2019 oli mukana 60 jäsentä. Esittelyn jälkeen kiersimme uusrenessanssitalon ja viereisen jugendtalon tyhjennetyissä tiloissa, jotka kunnostetaan pääasiassa toimistokäyttöön.

85-vuotisvastaanotto 8.4.2019

Helsinki-Seura juhlisti perustamisensa 85-vuotispäivää vastaanotolla Helsingin Vanhan Raatihuoneen Empiresalissa. Vastaanoton emäntänä oli apulaispormestari Pia Pakarinen. Paikalla oli noin 130 Seuran jäsentä. Apulaispormestari Pakarisen, hallituksen puheenjohtaja Martti Helmisen ja valtuuskunnan puheenjohtaja Anja Kervanto Nevanlinnan tervehdyssanojen jälkeen oli vuorossa tarjoilua kauniissa Empiresalissa, jonka pormestari Jan Vapaavuori oli antanut käyttöömme.

Vierailu Stora Enson pääkonttorissa 27.5.2019

Maanantaina 27. toukokuuta 2019 vierailimme arkkitehti Alvar Aallon suunnittelemassa Stora Enson eli entisessä Enso-Gutzeitin pääkonttorissa Katajanokalla. Paikalla oli noin 40 jäsentä.

Kesäretki Helsinki-päivänä 12.6.2019

Helsinki-päivän kunniaksi Seura järjesti kesäretken tilausbussilla Laajasaloon keskiviikkona 12. kesäkuuta 2019. Tutustuimme Tullisaaressa muun muassa Aino Acktén puistoon ja huvilaan ulkopuolelta, Kruunuvuoren huvila-alueeseen, rakenteilla olevaan Kruunuvuoren alueeseen sekä Stansvikin kartanoon, jossa oli lounas. Oppaana oli Margit Karjala. Noin 20 jäsentä osallistui kesäretkelle.

Vierailu Lapinlahdessa 5.9.2019

Torstaina 5. syyskuuta 2019 vierailimme Lapinlahden sairaala-alueella. Esittelyn jälkeen kiersimme sairaalarakennuksessa ja -museossa sekä puistoalueella. Vierailulle osallistui noin 30 jäsentä. Helsinki-Seura on tehnyt viime keväänä esityksen Lapinlahden historiallisen sairaala-alueen suojelusta.

WSOY:n taidekokoelma ja kirjatapahtuma 9.10.2019

Keskiviikkona 9. lokakuuta 2019 vierailimme WSOY:n Kirjallisuussäätiön taidekokoelmissa ja kirjakauppa Werner & Jarlissa Lönnrotinkadulla. Ensin tutustuimme oppaan johdolla WSOY:n Kirjallisuussäätiön taidekokoelmiin. Kirjakauppa Werner & Jarlissa kirjailija Anna Kortelainen esitteli uutta teostaan *Mieliala – Helsinki 1939–1945* (Anna Kortelainen et al., 2019). Vierailulle osallistui noin 30 jäsentä.

Merisotakoulu 3.10.2019

Torstaina 3. lokakuuta vierailimme Suomenlinnan Pikku-Mustasaassa Merisotakoululla, jonka tiloihin tutustuimme komentajakapteeni Samu Raution johdolla. Mukana oli noin 30 jäsentä.

Joululounas 30.11.2019

Talvisodan alkamisen 80-vuotispäivänä Seuralla oli joululounas Svenska Klubbenilla Elisabetssalenissa. Ohjelmassa oli myös klubiravintolan esittely sekä musiikkia, esiintyjinä Marjatta Airas ja Tero Halonen (laulu) ja Laura Kivikoski (piano). Lounaalle osallistui noin 35 jäsentä.

Syksyn luentosarja ”85 vuotta Helsingin hyväksi” 16.10.–20.11.2019

Syksyn 2019 luentosarja ”85 vuotta Helsingin hyväksi” Kansallisarkiston (Rauhankatu 17) vanhassa tutkijasalissa ja kerran luentosalissa keskiviikkoisin 16.10.–20.11.2019 keräsi suuret kuulijajoukot – sali oli täynnä joka kerta. Luennoille osallistui yli 600 kuulijaa.

Luentosarja oli kaikille avoin maksuton tapahtuma, ja siitä tiedottivat myös Kansallisarkisto Facebook-sivuillaan ja pääkaupungin sanomalehdet. Luennot järjestettiin yhteistyössä Kansallisarkiston kanssa kuudetta kertaa. Luentoja varten Kansallisarkisto kokosi luentojen teemojen mukaisia asiakirja- ja kirjanäyttelyjä. Seuralla oli luentojen yhteydessä arkiston aulassa myös julkaisujen myyntipöytä, ja luennoilla jaettiin yleisölle Helsinki-aiheisia kartoja, jotka oli saatu Helsingin kaupungilta.

Luentosarjan ohjelma

16.10.2019	Kaupunkihistorian tutkija Anja Kervanto Nevanlinna: ”Suurkaupungin lumo”
23.10.2019	Tutkija Lauri Putkonen: ”Teollisuusalueiden muutokset”
30.10.2019	Arkkitehti Pia Ilonen: ”Lasipalatsi – purku-uhasta Amos-Rexiin”
6.11.2019	Osastonjohtaja Mikko Härö: ”Suomenlinna – rappioutilasta Unescon listalle”
13.11.2019	Toimitusjohtaja, arkkitehti Tommi Lindh: ”Helsingin funkis”
20.11.2019	Erikoistutkija Martti Helminen: ”Kaartin kasarmi ja Helsinki-Seura”

KIRJAMYYNTEI

Seuran julkaisuja oli myytävänä kotisivuilla Holvin verkkokaupassa. Lisäksi kirjoja oli myytävänä syksyllä luentosarjan yhteydessä Kansallisarkistossa.

HELSINKI-PÄIVÄ

Helsinki-Seuran aloitteesta vuodesta 1959 järjestettyä koko kaupungin juhlapäivää vietettiin 12.6.2019. Seura osallistui päivän viettoon järjestämällä jäsenilleen kesäretken Laajasaloon.

KANNANOTOT

Helsinki-Seura lähetti 27.5.2019 Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle esityksen Helsingin Lapinlahden sairaalapuiston ja maisemakokonaisuuden suojelemisesta rakennusperinnön suojelusta annetun lain nojalla ja kohteen asettamista vaarantamiskieltoon päätöksen valmistelun ajaksi. Suojeluesityksen kohteena oleva noin kahdeksan hehtaarin suuruinen sairaalapuisto on oleellinen osa Lapinlahden rakennettua kulttuurihistoriallista ympäristöä. Puisto rakennuksineen on Helsingin kaupungin omistuksessa. Puisto lisää rakennusten historiallista arvoa sekä mahdollistaa alueen kulttuuriperinnön merkityksen ymmärtämistä. Lapinlahden alueen rakennukset on jo suojeltu vuonna 1994 rakennussuojelulailla. Lapinlahden sairaalan toiminta loppui vuonna 2008, jonka jälkeen kaupunki

jätti rakennukset käytännössä tyhjilleen. Vuoden 2016 alussa Lapinlahden Lähde Oy ja Osuuskunta Lapinlahden Tilajakamo solmivat kaupungin kanssa väliaikaisen vuokrasopimuksen. Pääosa rakennuksista ja koko puisto ovat nykyisin avoimia kaikille.

Jäsenkunta lähestyi Seuraa myös useista muista pääkaupunkia koskevista suunnitteluhankkeista.

VIESTINTÄ JA TIEDOTUS

Jäsenkirje lähetettiin seitsemän kertaa vuoden aikana kirjepostissa ja sähköpostissa.

Helsinki-Seuran kotisivuja (www.helsinkiseura.fi) päivitettiin ja sivujen ulkoasu uusittiin kokonaan kesällä 2019. Sivusto esittelee Seuran toimintaa ja historiaa. Kotisivujen kautta on mahdollista saada liittyä jäseneksi ja ostaa Seuran julkaisuja sekä ilmoittautua Seuran jäsentapahtumiin.

Seuran Facebook-sivulla julkaistiin tietoja ja kuvia tapahtumista. Seuralla on myös erillinen Facebook-ryhmä, jossa kaikilla on ollut mahdollisuus tuoda esiin näkemyksiään erityisesti Helsingin kaupunkikuvaan liittyvistä asioista ja mainostaa tapahtumia.

Kesällä 2019 Seura avasi Flickr-valokuvasivun, jossa julkaistiin kuvia Seuran tilaisuuksista. Kuvat ovat vapaasti jäsenien ja kaikki muidenkin käytössä ja jaettavissa.

Helsinki-Seuran toiminnasta kertovaa esitettä on ollut jaossa eri tilaisuuksissa.

HALLINTO

Vuosikokous

Seuran vuosikokous oli keskiviikkona 15.5.2019 informaatio- ja kulttuurikeskus Luckanin uusissa tiloissa Yrjönkadulla. Kokouksessa valittiin Seuran valtuuskunnan jäseniksi kaudelle 2019–2022 kirjailija Staffan Bruun, filosofian maisteri Johanna Lehtonen (uusi), valtiotieteiden maisteri Matti Nukari, varatuomari Otso Nykänen (uusi), filosofian tohtori Marja-Liisa Rönkkö, arkkitehti Kaija Santaholma, filosofian tohtori Mikko-Olavi Seppälä ja toimitusjohtaja Risto Välttilä. Kokous päätti vuoden 2020 vuosijäsenmaksuiksi vuosijäsenille 25 euroa, yhteisöjäsenille 200 euroa, nuorisoyhteisöjäsenille 20 euroa ja vakinaisille jäsenille 340 euroa (kertamaksu). Vuosikokousesitelmän piti kirjailija Staffan Bruun aiheenaan ”Minun Helsingini”. Paikalla oli noin 30 jäsentä.

Valtuuskunta

Seuran valtuuskuntaan kuuluu 24 jäsentä, joista vuosittain kolmannes on erovuorossa.

Valtuuskunnan jäseniä olivat vuonna 2019:

- filosofian maisteri Eva Ahl-Waris (oli erovuorossa vuonna 2019)
- kirjailija Staffan Bruun (erovuorossa vuonna 2022)
- lääketieteen lisensiaatti Pia Fagerudd (erovuorossa vuonna 2020)
- taiteilija Witold Forstén (erovuorossa vuonna 2020)
- filosofian maisteri Jaana af Hällström (erovuorossa vuonna 2020)
- kunniajäsen, valtiotieteiden kandidaatti Maunu Harmo (erovuorossa vuonna 2020)
- toimitusjohtaja Irina Hepolampi (erovuorossa vuonna 2020)

- arkkitehti Kirsti Horn (erovuorossa vuonna 2021)
- filosofian maisteri Pauli Kruhse (oli erovuorossa vuonna 2019)
- diplomi-insinööri Liisa Larjamo (erovuorossa vuonna 2021)
- filosofian maisteri Johanna Lehtonen (erovuorossa 2022)
- majuri Marko Maaluoto (erovuorossa vuonna 2021)
- professori Henrik Meinander (erovuorossa vuonna 2021)
- kunniajäsen, filosofian maisteri Margareta Muthreich (erovuorossa vuonna 2020)
- dosentti Anja Kervanto Nevanlinna (erovuorossa vuonna 2021)
- professori Marjaana Niemi (erovuorossa vuonna 2020)
- valtiotieteen maisteri Matti Nukari (erovuorossa vuonna 2022)
- pääjohtaja Jussi Nuorteva (erovuorossa vuonna 2021)
- varatuomari Otso Nykänen (erovuorossa 2022)
- yliopistonlehtori Pia Olsson (erovuorossa vuonna 2021)
- filosofian tohtori Marja-Liisa Rönkkö (erovuorossa vuonna 2022)
- arkkitehti Kaija Santaholma (erovuorossa vuonna 2022)
- filosofian tohtori Mikko-Olavi Seppälä (erovuorossa vuonna 2022)
- filosofian maisteri Sauli Seppälä (erovuorossa vuonna 2020)
- arkkitehti Liisa Tarjanne (erovuorossa vuonna 2021)
- toimitusjohtaja Risto Välttilä (erovuorossa vuonna 2022)

Valtuuskunnan puheenjohtajana toimi Anja Kervanto Nevanlinna ja varapuheenjohtajana Maunu Harmo. Valtuuskunnan sihteerinä toimi toiminnanjohtaja Tero Halonen.

Valtuuskunnan sääntömääräinen kevätkokous pidettiin keskiviikkona 27.3.2019 Helsingin Yliopiston Päärakennuksen opettajaravintola Fredrikan flyygelisalissa. Helsingin Yliopistomuseon johtaja, filosofian maisteri Sten Björkman kertoi Päärakennuksen vanhan puolen tulevasta peruskorjauksesta. Kokous hyväksyi vuoden 2018 tilinpäätöksen ja päätti esittää vuosikokoukselle vuoden 2020 vuosijäsenmaksuiksi vuosijäsenille 25 euroa, yhteisöjäsenille 200 euroa, nuorisoyhteisöjäsenille 20 euroa ja vakinaisille jäsenille 340 euroa (kertamaksu).

Valtuuskunnan sääntömääräinen syyskokous pidettiin maanantaina 28.10.2019 Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan tiloissa. Valtuuskunnan uusi jäsen, nimistösuunnittelija Johanna Lehtonen kertoi Helsingin nimistösuunnittelun ajankohtaisista asioista. Kokous valitsi vuoden 2020 hallituksen: VTM Arto Aniluoto, FT Johanna Björkman, erikoistutkija Martti Helminen, auktorisoitu matkailuopas Margit Karjala, VTM Arja Kosonen, sosiaaliohjaaja Oki Laakso ja toimitusjohtaja Timo Surojegin (uusi jäsen).

Hallitus ja toimihenkilöt

Seuran hallituksen jäseninä ovat kertomusvuonna olleet erikoistutkija Martti Helminen (puheenjohtaja), valtiotieteiden maisteri Arto Aniluoto, filosofian tohtori Johanna Björkman, auktorisoitu opas Margit Karjala (varapuheenjohtaja), valtiotieteiden maisteri Arja Kosonen, arkkitehti Jukka Kosonen ja sosiaaliohjaaja Oki Laakso. Hallitus on pitänyt kokouksen yhdeksän kertaa kertomusvuonna (23.1.2019, 13.2.2019, 12.3.2019, 16.4.2019, 21.5.2019, 19.8.2019, 16.9.2019, 31.10.2019 ja 27.11.2019). Lisäksi hallituksella oli kesälounas 18.6.2019.

Seuran toiminnanjohtajana ja hallituksen sihteerinä oli filosofian tohtori Tero Halonen.

Seuran toiminnantarkastajana oli kertomusvuonna Eeva Kotioja ja varatoiminnantarkastajana Magdalena af Hällström

Talous

Helsinki-Seura sai kertomusvuonna Helsingin kaupungilta toiminta-avustusta 16 370 euroa.

Seura avasi kertomusvuonna Holvi-yritystilin, jonka kautta on myös laskutettu jäsenmaksut ja jonka yhteydessä on kirjamyynnin verkkokauppa.

Seuran talous ilmenee erillisestä tilinpäätöksestä, jonka tulos on 0,00 euroa.

Kirjanpito

Seuran kirjanpitäjänä on toiminut Sami Ketomäki (Link Consulting Oy).

Toimitilat

Seuralla on toimisto, kirjavarasto ja kirjasto osoitteessa Runeberginkatu 6 b B 20.

Helsingissä 19. helmikuuta 2020

Martti Helminen
puheenjohtaja

Margit Karjala
varapuheenjohtaja

Tero Halonen
toiminnanjohtaja